

Nieuwe vondsten van zeldzame en bedreigde mossen 3

Dit is de derde aflevering van gecontroleerde vondsten van zeer zeldzame en sterk afgenomen mossen. Na de tweede aflevering in 2005 (*Buxbaumiella* 71) zijn nieuwe vondsten verwerkt in de Voorlopige verspreidingsatlas. Deze derde aflevering geeft alleen nieuwe vondsten ten opzichte van de Atlas. Voor opname komen alle vindplaatsen in aanmerking die nog niet eerder zijn geïdentificeerd.

- Cololejeunea minutissima*. Pijnacker, 2 meter hoog op wilg beschut bos (088-449). K. van der Vaart 12-2007 // Pijnacker, forse plek op wilg met *Orthotrichum lyellii* (087-449). K. van der Vaart 3-2008 // Lauwersmeer, op populier en spaanse aak (209-600). c.fr. D. Blok 2-2008 // Lauwersmeer, op spaanse aak (209-599). D. Blok 3-2008.
- Eucladium verticillatum*. Wijlre, berm Vrakelbergerweg, kleine kalksteentjes in kalkgrasland (192-317), J. Nieuwkoop, 2007.
- Frullania tamarisci*. Amsterdamse Waterleidingduinen, op tak van meidoorn (98-484). N. Buiten 4-2008.
- Grimmia trichophylla*. Hoogwatum, zeedijk (254-601). D. Blok, 2007 // Nansum, zeedijk (255-598). D. Blok, 2007.
- Hamatocaulis vernicosus*. Schraalland met winterinundaties in De Wieden, Kerkgracht nabij Wanneperveen (204-522). K. van der Veen 9-2007.
- Hedwigia ciliata* Spijk, Hoogwatum, stenen verharding buitendijk (254-601). D. Blok 4-2007
- Hypnum pallescens*. Op de voet van een eik in het natuurgebied De Stippelberg (184-393). c.sp. R. van den Bosch 11-2007.
- Leucodon sciuroides*. Almeerderhout, Overvaart (148-483). H. Siebel, 2007.
- Metzgeria fruticulosa*. Drachten, op zomereik (207-560). H. Waltje 7-2007 // Balijbos, tak Populier (088-449). K. van der Vaart 12-2007 // Bieslandse bos op es (087-449). K. van der Vaart 3-2008.
- Metzgeria temperata*. Akerdijkse Plassen op eik in broekbos (087-443). K. van der Vaart 8-2008. "Zoals het hoort" met
- relatief acidofytische begeleiders: *Dicranoweisia Lophocolea heterophylla* en *Metzgeria furcata*. Het is net niet de meest noordelijke vindplaats op het Europese continent. Dat is waarschijnlijk nog steeds de vindplaats op de ZO-Veluwezooam (Hagenau)
- Microlejeunea ulicina*. Pijnacker, op vochtige voet van eik in donker bos (087-445). K. van der Vaart 6-2008. Enige recente vondst in Nederland?!
- Neckera crispa* Noord-Brabant, Schijndel, Wijboschbroek stam van iets schuinstaande schietwilg aan rand van bos op ca. 120 meter hoogte (162-404). M. Smulders 3-2007
- Neckera pumila* Schijndel, Wijboschbroek, stam van Zomereik op 2 meter hoogte op een verder kale stam (161-404). M. Smulders 3-2007
- Orthotrichum acuminatum*. Drachten, op zomereik (201-567). H. Waltje 3-2007.
- Orthotrichum pallens*. Akerdijkse plassen (088-443). K. van der Vaart 8-2008 // Dobbeplas (087-449). K. van der Vaart 2008 // Best, Beatrixkanaal, op zomereik (155-387). M. Smulders 5-2007.
- Orthotrichum patens*. Amsterdamse Waterleidingduinen op esdoorn in bosrand (098-484). N. Buiten 3-2008 // Pijnacker, op populier (090-450). K. van der Vaart 5-2008.
- Orthotrichum rogeri*. Sneek (176-560). H. Waltje 2-2007 // Dordrecht, op stam van iep aan rand parkeerplaatsje (in nieuwe woonwijk!) (108-423). H. de Bruijn 7-2007 // Bieslandse bos, de Balij, op vliertak (087-448). K. van der Vaart 2-2008.
- Orthotrichum rupestre*. Culemborg (144-437). C. Ruinard 3-2007 // Zutphen, op es in plantsoen (). M. Zwarts 2008.
- Orthotrichum scanicum*. Dinteloord, op dikke es met *Leucodon* (076-404). BLWG 5-2008.
- Palustriella commutata*. Noorbeek, op natte kalksteen in bosbeekje in loofbos in het Noordal (183-308). P. Spreuwenberg 2008.

- Plagiomnium elatum* Krimpen a/d IJssel, Stormpoldervloedbos, zoetwatertijdgebied (099-435). D. Kerkhof 5-2006
- Polytrichum alpinum* Schijndel, Wijboschbroek, op wegterende stronk in open loofbos aan rand van greppel (161 404). M. Smulders 3-2007
- Scorpidium cossonii*. Bennekomse meent bij Veenendaal, drassige plek in blauwgrasland (169-446). M. Zwarts 8-2008.
- Seligeria calcarea*. Wijlre, berm Vrakelbergerweg, kleine kalksteentjes in kalkgrasland (192-317). J. Nieuwkoop, 2007.
- Sematophyllum substrumulosum*. Flevoland, Horsterwold (164-478). c.sp. J. Pellicaan 9-2008.
- Sphagnum girgensohnii*. Vragenderveen, rand berkenbroek (241-444). R.J. Bijlsma 3-2008.
- Thuidium delicatulum*. Pijnacker, Balijbos, op populier; klein materiaal (090-451). K. van der Vaart, 2008.
- Weissia controversa* var. *crispata*. Wijlre, Vrakelberg, kalkgrasland (191-317), J. Nieuwkoop, 2007 // Wijlre, berm Vrakelbergerweg, kalkgrasland (192 317). J. Nieuwkoop, 2007.
- Weissia rostellata*. Maas en Waal, Dreumel, natuurreservaat SBB De Meren; open klei op pad bij ingang essenbos (160-429). J. Nieuwkoop, 2007.
- Weissia squarrosa*. 1000 2007 2007 Gld., Velddriel, Boven Waarden, jonge kleiput (2006); open klei (149-417). J. Nieuwkoop, 2007.
- Zygodon rupestris*. Lauwersmeer, op eik in vochtig loofbos (209-599). D. Blok 3-2008 // Ackerdijk, appel in boomgaard (088-443). K. van der Vaart 8-2008.

Bespreking: Mosses of the Iberian Peninsula

C. Casas, M. Brugués, R.M. Cros & C. Sergio. 2006. *Handbook of mosses of the Iberian Peninsula and the Balearic Islands*. Barcelona Institut d'Estudis Catalans Carrer del Carme 47.08001 Barcelona Spain. 349 pagina's. Hard kaft, gebonden. Formaat 17x24.5 cm. ISBN 84-7283-865-X. Prijs ongeveer € 67.

Deze Spaanse flora is in de Engelse taal geschreven. Het is een zeer verzorgd boek. De publicatie behandelt alle bladmossen (791 taxa) die voorkomen in Spanje Portugal en de Balearen.

Inhoud: Onder meer praktische instructies, kunstmatige sleutel tot de geslachten, termenlijst en hoe mossen te verzamelen, determineren en bewaren, index op de wetenschappelijke namen. Illustraties: Praktisch alle behandelde soorten worden ook geïllustreerd. De zwart-wit tekeningen zijn duidelijk. Soms toch wel erg beknopt en weinig zeggend, bijvoorbeeld de plaat van *Leptobarbula*, een soort die ook in ons land voorkomt. Sleutels: Er zijn sleutels aanwezig naar de geslachten. De sleutels naar de soorten zijn overzichtelijk en werken goed. Er wordt opvallend weinig literatuur genoemd.

De naamgeving van de soorten is modern. Waar wordt afgeweken van de recente Europese checklist wordt consequent de in deze lijst genoemde naam ook vermeld. De beschrijvingen van de geslachten zijn meestal kort. Soms zijn opmerkingen toegevoegd bijvoorbeeld bij *Fissidens*. Per soort wordt een korte beschrijving gegeven. Een zeer bruikbare flora vooral voor degenen die mossen op naam willen brengen uit het mediterrane gebied. Hieronder bevinden zich ook veel soorten die in ons land voorkomen.

Flip Sollman